1853. Nº. 129

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 28 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 27 October.

Aanstaanden Zaturdag den 29sten October des middags ten 12 ure, zal de Hooggeleerde Heer Dr. M. de Vries, benoemd Hoogleeraar in de Nederl. Taal en Welsprekendheid, en Geschiedenis des Vaderlands, in de groote Gehoorzaal der Hoogeschool zijne plegtige Intrée-redevoering houden in de Nederl. taal.

— De brugwachter van Thiel, door wiens nalatigheid het ongeluk op den Holl. spoorweg bij Delft heeft plaats gehad, is dadelijk ontslagen.

— De Directeuren der Zuidhollandsche Maatschappij tot redding van schipbreukelingen, hebben de groote gouden medaille uitgeloofd aan hem, die een goed zamengestelde Scheepspomp (of Model) vervaardigt die veel water geeft, gemakkelijk en met weinige handen bewerkt kan worden en zoo min mogelijk gevaar loopt onklaar te geraken. De voorwerpen moeten vóór den laatsten December gezonden worden aan den Voorzitter of Secretaris der maatschappij, de Heeren W. of J. N. van Houten, te Rotterdam.

— In het Prot. Landbouwkundige gesticht te Montfoort worden gevraagd een Binnenvader en Moeder. Belanghebbenden kunnen zich adresseren bij den Directeur te Montfoort.

— Bij de Rem. Geref. gemeente te Amsterdam wordt een Organist gevraagd op eene bezoldiging van f 350. Belanghebbenden kunnen zich vóór 15 Nov. adresseren aan den Heer Bruno Tideman, aldaar.

— Reeds dikwerf, zegt de *Amst. Cour.*, hebben onze kolonien van weldadigheid (Willemsoord, Fredriksoord, Ommerschans enz.) de aandacht getrokken van vreemde Staten en geleerden. Dezer dagen is weder een werk verschenen, waarin vooral van die inrigtingen verslag gedaan wordt. Het boek voert tot opschrift: „Die holländischen Armenkolonien und die Strafanstalten in Berlin, Gent, Bruchsal und Genf, mit besonderer Rücksicht auf die Gefängnisreform in Oesterreich." Het is verschenen te Weenen in dit jaar. De schrijver is Adalbert Freiherr von Buol-Bernberg. Van de vier bij het werk gevoegde plans, hebben twee betrekking op onze vaderlandsche instellingen. Belangrijk is des schrijvers gevoelen over de resultaten door onze koloniën verkregen; het komt daarop neder, dat, niettegenstaande de financiële kwijning, waarvan de Heer von Buol-Bernberg de oorzaken opgeeft, de verkregen slotsom, volgens de strengste beoordeelaars zelfs, als *gunstig* moet worden beschouwd.

— Te Vlaardingen is den 20sten de eerste reizer van de haringvloot aangekomen, aanbrengende ruim 15 last haring, welke in den afslag met f 2.— à f 2.50 per ton surplus is betaald. De berigten welke dit schip van de vloot medebrengt, melden van eene zeer uiteenloopende vangst, zoodat er evenmin van de vermoedelijke aanbrengst, als van den te verwachten prijs, iets te zeggen viel.

— Aan 's Rijks Veeartsenijschool te Utrecht zijn thans 52 stuks koeijen gestald, welke op last van het Ministerie van Binnenl. Zaken tot proefnemingen zijn bestemd, met de inenting tegen de longziekte. Men is er met die proeven zoo verre gevorderd, dat de goede uitkomsten niet meer twijfelachtig zijn. De Utrechtsche veeartsenijkundigen enten in, bijna gelijk aan de koepokinenting, niet meer door insnijdingen in den staart, maar door het gebruik van een lancet, hetwelk kleine onmerkbare openingen maakt en waarop de stof der long wordt aangebragt, of van voorwerpen, welke zijn afgemaakt, of door stof van ingeënte koeijen verkregen; daardoor lijdt het vee geenszins, ondergaat geen verlies aan zuivel of vleesch; het geeft eene onbeduidende zwelling, waarna het in weinige dagen genezen is.

— Met de stoomboot de Graaf van Rechteren zijn van Kampen naar Hull onder anderen 1000 ganzen overgevoerd.

— Te Vlissingen zal 's lands fregat Palembang met het einde dezes jaars binnenvallen, om herstellingen te ondergaan en gereed te worden gemaakt voor een togt naar Java. Ook zou 's lands fregat Prins van Oranje uit de Middellandsche Zee daar binnen komen om te worden opgelegd, terwijl de bemanning op het nieuw uit te rusten en in Augustus van stapel geloopen fregat van den 1sten rang Admiraal de Ruiter zou worden overgeplaatst. Een 30tal matrozen, van het wachtschip de Rijn aldaar, zijn naar Hellevoetsluis overgevoerd, om onder de bemanning der 2 in dienst gestelde kleine schepen te worden ingelijfd.

— Den 23sten hebben drie zware branden gewoed; een te Westerlee bij Winschoten, waar een boerenhuizing in de asch is gelegd met al het boerengereedschap, den geheelen oogst, 4 koeijen, 8 kalveren en 4 varkens; een te Vlijmen, waar eene boerenhofstede aan de Herv. Diakonie behoorende vernield is, en waarbij ook al de voorraad en 3 koeijen omkwamen; en één te Donk bij Helmond, welke ook alles heeft verteerd. De eerste brand was door kwaadwilligheid ontstaan; den vorigen dag had de bewoner reeds een kool vuur in zijne schuur gevonden.

— Een Belgisch dagblad, melding makende van eene nieuwe wijs van schilderen met olijfolie, door de Fransche dagbladen bekend gemaakt, en uit dezen in ons nommer van den 24sten overgenomen, merkt daarbij aan, dat in die opgave twee dwalingen zijn begaan: vooreerst, dat het middel, aangewezen als voldoende, om de olijfolie op te slorpen, niet aan het doel beantwoordt; ten tweede, dat ten onregte aan den Heer Horace Vernet de eer dier uitvinding wordt toegekend, daar reeds vóór vijf jaren de Heer Wiertz op die wijs eene schilderij heeft vervaardigd, bekend onder den naam van de Schoone Rosina.

— Het *Handelsblad* meldt, dat de Nederl. Gezant te Madrid, de Heer Baron *Grovestins*, in het vooruitzigt van de spoedige zamenkomst der Cortes, weder officieuselijk bij den Minister van Financiën, den Heer Domenech, heeft aangedrongen op de voldoening der billijke vorderingen van de Nederl. schuldeischers, met betrekking tot de certificaten van coupons en de uitgestelde schuld, ten einde met medewerking der Kamers eene vergoeding gegeven worde voor de ongunstige voorwaarden, bij de wet van 1 Augustus 1851 ten aanzien dezer schulden vastgesteld.

— Vóór eenigen tijd, zegt genoemd blad, hebben wij gemeld, dat nabij Bagagem in Brazilië, door eene slavin een zeer groote diamant was gevonden, voor welken haren meester dadelijk f 120,000 was geboden, doch door dezen geweigerd. Wij vernemen thans, dat deze kostbare steen door den Nederl. Gezant te Rio-Janeiro, de Heer Wijlep, van den eigenaar is aangekocht voor de verbazende som van 35,250 £. of f 543,000.

— De overlandmaal van Batavia is te Triëst aangekomen, tijdingen medebrengende tot den 7den September.

AARLANDERVEEN, 22 October.

De dag van heden was een ware feestdag! Reeds vroeg in den morgen zag men de gansche gemeente door het algemeen wapperen der uitgestoken vlaggen als in feestgewaad, en waren de gemoederen der ingezetenen tot feestvieren gesteund.

De Heer Mr. A. Jongkindt Coninck mogt het voorregt genieten, van te midden zijner beminde burgerij, zijn 25jarig feest te vieren, als Burgemeester en Secretaris dezer plaats.

Algemeen en ongekunsteld was de deelneming. Eene feestrede door Zijn-Ed. Achtbare des voormiddags ten 12 ure in het Gemeentehuis met warmte uitgesproken en waarin deze dag beschouwd werd 1° als van groote waarde voor den Jubelaris zelven en 2° als een rustpunt zoo voor zich als voor de gemeente ter aansporing om daarna met moed te blijven voorwaarts streven, werd door eene talrijke schare, ook van elders opgekomen, met blijkbare belangstelling aangehoord.

Nadat Zijn-Ed. Achtb. van hier was huiswaarts gekeerd, volgden hem weldra de leden van den gemeenteraad en eene commissie uit ingezetenen ter aanbieding van een paar prachtige cadeaux, bestaande uit eene sierlijke pendule en zilveren thee-servies, als blijk van algemeene hoogachting en toegenegenheid.

Het overige van den dag werd door de feestvierende familie en ingezetenen, in gepaste vrolijkheid doorgebragt en besloten.

Op aller gelaat was de uitdrukking van waar genot zigtbaar en bij velen zal voorzeker deze landelijke feestdag, nog langen tijd, in vreugdevolle herinnering blijven. (*Rhynbode.*)

's GRAVENHAGE, 27 October.

Heden nacht ten 1 ure is het beeld van wijlen Z. M. Willem II, op het piedestal geplaatst; het heeft spoedig en zonder tegenspoed plaats gehad.

— Gisteren avond is alhier in ruim 64jarigen ouderdom overleden de Heer J. A. de Visch Eybergen, Secretaris van de Algemeene Rekenkamer, Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw en Ridder van de Militaire Willemsorde 4de kl.

— De Minister van Financien heeft ontvangen een bankbillet groot f 200 van een onbekende ten behoeve van 's Rijks schatkist.

— De Minister van Financiën, in ervaring gekomen zijnde dat, ongeacht zoo vele en herhaalde bekendmakingen en waarschuwingen, de Belgische koperen munt steeds in groote hoeveelheden binnen het Rijk in omloop blijft, heeft nogmaals ter algemeene kennis gebragt dat die munt hier te lande hoegenaamd geen wettigen koers of waarde heeft; dat mitsdien op de afwijzing uit alle openbare kassen het strengste toezigt zal worden gehouden; terwijl daarentegen Nederlandsche koperen munt voortdurend bij Heeren Betaalmeesteren in de arrondissementen kan worden aangevraagd en verkregen.

— Ter teregtzitting van den Hoogen Raad van den 3den jl. werd behandeld en bepleit het beroep in cassatie, ingesteld door G. van Erp en H. Nass, leden van den gemeenteraad te Appeltern, tegen een arrest, door het Prov. Geregtshof van Gelderland van 16 Junij dezes jaars in hooger beroep tegen hen gewezen, houdende bevestiging van een vonnis door de Arr.-Regtbank te Nijmegen, regt doende in strafzaken, van den 4den Mei bevorens, en waarbij zij, ter zake van verbreking van afsluiting, op hunnen last en alzoo door hun toedoen gepleegd, van het schoolgebouw te Appeltern, op den 28sten Januarij ll., zijn veroordeeld geworden tot eene gevangenisstraf, elk voor den tijd van 3 maanden, alsmede tot betaling eener geldboete elk van ƒ25, en in de kosten. Op Maandag den 17den dezer werden door den Heer Procureur-Generaal, bij monde van den Advocaat-Generaal Deketh, ten aanzien van het onderwerpelijk beroep in cassatie, zijne conclusien voorgedragen, en geconcludeerd tot verwerping van dat beroep. De uitspraak is bepaald op 8 Nov. e. k.

— Toen eergisteren eenige Heeren op jagt waren, wilde een hunner, een zoon van een hooggeplaatst regterlijk Ambtenaar, na een schot gedaan te hebben, zijn geweer met dubbelen loop op nieuw laden, toen het schot uit den anderen loop afging en zijne regterhand verbrijzelde, die zoo spoedig mogelijk is afgezet.

— Eergisteren heeft alhier eene buitengewone vergadering der Maatschappij van Landbouw plaats gehad, in plaats van die welke den 29sten September jl. te Dordrecht geen voortgang heeft gehad. De Heer Mr. F. A. van Hall nam het Voorzitterschap waar. De maatschappij gaat, wat het getal afdeelingen en leden betreft, steeds vooruit. Uit de financiële mededeelingen bleek onder anderen, dat het getal leden ongeveer 6000 beloopt; dat er bij de middelen van het hoofdbestuur een te kort is ontstaan, dat, naar men zich vleit, in 1854 grootendeels zal verdwijnen, en dat onder de middelen, waarop voor 1854 gerekend wordt, ook die behooren tot het houden eener tentoonstelling. De Commissie in 1852 benoemd, tot het onderzoeken van de wenschelijkheid tot afschaffing der tienden en hare vervanging door grondrenten, heeft voorloopig verslag uitgebragt en zal in het volgende jaar haar eindverslag uitbrengen. Er is besloten eene prijsvraag uit te schrijven over de ongeschiktheid der meeste tuingronden tot het voortdurend betelen met erwten. De gouden medaille zal daarvoor worden aangewezen. Op de prijsvraag over het blaauw worden der kaas zijn 3 antwoorden ingekomen, maar niet bekroond. De prijsvraag zal op nieuw worden uitgeschreven. Op de prijsvraag over de middelen ter verdrijving van de oot (wilde haver, *avena fatua*) uit het land, is een antwoord ingekomen, mede niet bekroond.

De algemeene vergadering en tentoonstelling zal in September 1854 te Dordrecht worden gehouden. Tot Voorzitter, in de plaats van den Heer van Hall, die met 31 December 1853 moet aftreden, is gekozen Jhr. Mr. D. T. Gevers van Endegeest. Als algemeene Secretaris werd met algemeene stemmen herkozen Jhr. Mr. D. R. Gevers Deynoot. Tot leden van het hoofdbestuur werden gekozen: voor Zuidholland de Heer W. K. van Gennep, te 's Gravenhage, en voor Noordholland de Heer S. J. Graaf van Limburg Stirum, te Amsterdam, en zulks in de plaats van de Heeren P. H. Baron Taets van Amerongen, te Leyden, en B. A. Baron van Verschuur, te Amsterdam, die, even als de Voorzitter, niet weder herkiesbaar waren. — Na den afloop der vergadering had in het Hôtel de l'Europe een gemeenschappelijke maaltijd plaats.

GRONINGEN, 24 October.

Gisteren in de voormiddagdienst gaf Ds. L. S. P. Meyboom, beroepen Predikant te Amsterdam, aan de gemeente te kennen, dat hij na ernstig beraad en onder biddend opzien tot God, tot het besluit was gekomen, de op hem uitgebragte beroeping te aanvaarden en dat hij het berigt daarvan den vorigen avond naar de hoofdstad had afgezonden, bij welk berigt hij uitdrukkelijk had te kennen gegeven, dat hij, om dit beroep te aanvaarden, meer gevraagd had wat pligt, dan wat de keuze zijns harten zou zijn, tevens verzoekende, dat het, zoo immer mogelijk, zoo mogt geschikt worden, dat hij nog tot Paschen hier zou kunnen blijven.

Verder zeide Z. Wel-Eerw. onder anderen, dat hij tot het besluit, om de roeping naar de hoofdstad te volgen, hoofdzakelijk geleid was door den strijd, die er thans werd gevoerd tegen denkbeelden, waarvan ook hij een der woordvoerders was. Ook maar iets bij te dragen, om in dien strijd tot eene verzoening te leiden, was voorzeker eene schoone taak, maar daartoe scheen het hem noodig, dat men dien strijd niet alleen in geschrift voerde, maar dat men elkander ook persoonlijk leerde kennen en bij alle verschil van inzigt liefhebben en achten. Daar kwam echter nog bij, dat in den laatsten tijd zijne beroeping naar Amsterdam openlijk in geschriften was beoordeeld, zoodat thans de geheele natie daarop het oog had gevestigd, en wees hij nu de roeping van de hand, dan zou het schijnen, dat vrees hem daartoe had geleid, en de weigering kon, daaraan toegeschreven, ligt in andere gemeenten, bij voorkomende gelegenheid, aan sommigen aanleiding geven, om de gemeenten in beweging te brengen, ten einde de wettige kerkelijke collegiën in hunne wettige handelingen te bemoeijelijken, waartoe hij meende geenszins te mogen medewerken. (*Prov. Gron. Cour.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 24 October.

De *Times* over de Turksche aangelegenheden sprekende, zegt: De winter is op handen, die militaire operatien schier onmogelijk maakt; en daar Omer-Pacha waarschijnlijk in de bevelen van zijn gouvernement geene aansporing tot dadelijkheden zal vinden, terwijl de Vorst Gortschakoff hem niet zal uittarten, mogen wij welligt hopen dat de tegenwoordige zonderlinge gesteldheid der beide partijen zonder wezenlijke verergering kan voortduren, tot dat eene vereffening van het geschil door de diplomatie zal bewerkt zijn.

— De *Morning-Chronicle*, berekent dat weldra de berigten van hier naar Indie in tien dagen en de reizigers in drie weken zullen kunnen worden overgebragt. »Binnen twaalf maanden — zegt het blad — loopt er eene onafgebroken spoorweglinie van Ostende naar Triëst, een afstand van 1500 mijlen, waarin thans nog slechts twee aanmerkelijke gapingen zijn. Brieven, reizigers en pakgoederen zullen dan in weinig meer tijds dan twee etmalen van de stranden van het Kanaal naar die der Adriatische Zee worden overgebragt; vier dagen later komen zij in Egypte; en met behulp van den spoorweg tusschen Alexandrie en Kaïro, welks aanleg thans snel vordert, zullen zij in 36 uren op de Roode Zee ingescheept en 12 dagen later te Bombay bezorgd zijn. Nog voor dat de termijn van twaalf maanden verloopen is, zal de electrische telegraaf door de Middellandsche Zee heen Suez bereikt hebben, terwijl electrische draden vervolgens Calcutta met Bombay en al de groote steden van Indië verbinden zullen. Wij zullen alzoo vóór het eind van 1856 door den electrischen telegraaf in 10 of 11 dagen, en door behulp van stoomboot en spoorweg in 21 dagen met Indië gemeenschap kunnen hebben."

— Er is door de Eagle weder 256,000 £ aan stofgoud uit Australië aangebragt, behalve hetgeen de passagiers medevoerden. Onder hetgeen deze laatsten bezitten, behooren drie ongemeen groote klompen gouderts, wegende de eene 217 oncen, de andere 1,011 oncen en de derde 45 ℔. De opbrengst der mijnen was zeer groot. Het laatste eskorte had te Melbourne 6,000 oncen stofgoud aangebragt en nog eene groote hoeveelheid moeten achterlaten. — Een niet door militairen begeleid konvooi was, op de reis uit de mijnen naar Melbourne, door eene rooversbende aangevallen en had daarbij 8,000 oncen stofgoud, benevens omstreeks 4,000 p. st. aan goud, verloren. In het bij die berooving geleverde gevecht waren 6 man van het geleide gedood.

— Een der Londensche handelsbladen behelst eenen specifieken staat van de hoeveelheid stofgoud die gedurende de eerste 6 maanden dezes jaars in de haven van San Francisco, in Californië, is ingescheept en aangegeven als ten uitvoer bestemd. Deze hoeveelheid bedraagt eene waarde van 29 millioen dollars; hiervan was het grootste deel, ter waarde van ongeveer 25 millioen naar New-York bestemd; het overige naar Londen. — Volgens authentieke opgave hebben de Russische goudmijnen in het Uralgebergte gedurende de eerste 6 maanden dezes jaars 177 pud en 29 pond goud opgeleverd, waarvan het grootste deel, te weten 106 pud en 20 pond, aan particulieren en het overige aan de Regering toekomt. (Een pud is 40 Russische ℔ of ruim 16 Ned. ℔.)

— Er is besloten om te Dublin dadelijk de R. K. Hoogeschool op te rigten, daar er ruim 400,000 £ aan giften tot dat doel waren gezameld.

— Te New-York zijn twee kantoren gefailleerd, met een bedrag van 250,000 £.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 October.

Bij Keizerlijk besluit is het invoerregt op slagtvee van 50 fr. op 3 verminderd.

— De Regering van de republiek Liberia in Amerika, heeft van den Keizer een geschenk van wapenen en krijgsbehoefte ontvangen.

— De eerste maal sedert de invoering van de drukperswet, is een binnenlandsch dagblad op den post aangehouden, namelijk de *Lorientais*, wegens het mededeelen van valsche tijdingen.

— Onlangs is te Morsain bij Soissons een man die 87½ jaar was, in het huwelijk getreden, met eene vrouw van 73. De man was vader en grootvader van 73 kinderen en kleinkinderen. Beiden sloten voor de derde maal den huwelijksband.

SARDINIE.

TURYN, 19 October.

Het blad de *Parlamento*, het hoofdorgaan der gematigd liberale partij, deelt de volgende aanspraak mede die een van de 40 leden der Kamer van Afgevaardigden, die in afwachting van de aanstaande hervatting der parlementaire werkzaamheden reeds te Turyn vereenigd waren, uit hunnen naam tot den President-Minister den Heer Cavour heeft gehouden, en aldus luidt: »De partijen die schaamteloos de constitutionele vrijheid honen, en die door geheime woelingen de een en de rust bedreigen van de bolwerken dier vrijheid, moeten door de Regering met strenge waakzaamheid in het oog en in toom gehouden worden. Blijf dan, om den wille des lands, moedig en kalm. Wij komen thans u onze hoogachting betuigen, en u verzekeren dat gij, op onze bereidvaardige, ja hartstogtelijke ondersteuning des te meer staat kunt maken hoe meer gij wordt aangevallen door hen die gruwen van onze vrijheid en van de hervormingen welke gij met zoo veel wijsheid ondernomen hebt."

Waarop de Heer Cavour antwoordde dat hij weinig hechtte aan het voorgevallene op zich zelf, daar schaarschheid en duurte der levensmiddelen aanleiding plegen te geven tot rustverstoringen; maar de volksoploop was het werk eener aan 's lands instellingen vijandige partij, en als zoodanig was het een

feit dat niet gering geacht moest worden, een wenk die niet moest verloren gaan. Thans vooral, zoo vervolgde de Minister, bestond er behoefte aan overeenstemming tusschen de wetgevende en de uitvoerende magt, nu de vijanden van 's lands instellingen van eene ongelukkige omstandigheid gebruik maakten om aan de Regering het algemeen vertrouwen te onttrekken, en de minder verlichte volksklassen op te ruijen. Maar hij verklaarde dat de regering des Konings niets zou verzuimen hetgeen dienen kon om de openbare rust te bewaren, en dat het, steunende op den bijstand van 's volks vertegenwoordigers, zou waken voor de instandhouding der staatsinstellingen die bestemd waren om dit gedeelte van Italië tot nieuwen bloei te brengen.

Het stedelijk bestuur van Turyn heeft aan den Heer Cavour een adres aangeboden, hetwelk aldus besluit: »Overwegende dat de tegen den President-Minister gerigte demonstratien alleen kunnen uitgaan van de vijanden der constitutie en des lands, welke dan ook hunne politieke beginselen mogen zijn, en dat het derhalve in deze omstandigheden de pligt is van alle goede burgers openlijk hunne erkentelijkheid en hoogachting aan den dag te leggen jegens den doorluchtigen Staatsman die in de raadsvergaderingen der Kroon voorzit; — overtuigd dat zij thans de tolk is van de gansche bevolking, — besluit de municipaliteit haren dank te betuigen voor den ijver, het beleid en den moed waarmede de Graaf Cavour in overleg met zijne ambtgenooten, het algemeen belang behartigt."

RUSLAND.

PETERSBURG, 18 October.

De dagbladen bevatten nog niets van een Keizerlijk manifest, waarvan vóór eenige dagen reeds gewag is gemaakt.

— Den 10den heeft bij Bucharest de inzegening der vaandels, welke het begin van een veldtogt voorafgaat, plaats gehad, in tegenwoordigheid van al de Generaals, uitgezonderd Prins Gortschakoff, die, naar men zegt, ernstig ongesteld is. Men beweert, dat deze Prins aan Omer Pacha heeft geantwoord dat hij niet noodig had een termijn van 14 dagen voor het begin der vijandelijkheden te bepalen, aangezien het Russische leger gereed was, om oogenblikkelijk het hoofd te bieden aan een aanval van het Turksche leger.

— In een hoofdartikel der half-officiele Berlijnsche *Zeitung*, getiteld: Wat zal Rusland doen, leest men onder anderen: Zoo men al geen gewigt wil hechten aan alle mondelinge verklaringen, die de Keizer van Rusland bij onderscheiden gelegenheden met opzigt tot het Turksche vraagstuk gegeven heeft, en die ondubbelzinnig vredelievend luiden, dan zal men toch eenige waarde moeten hechten aan de taal van het Dagblad van St. Petersburg, hetwelk als het orgaan van den Graaf Nesselrode beschouwd wordt en voor het minst een half-officiel karakter heeft.

Rusland kan in den tegenwoordigen staat van zaken geen belang bij den oorlog hebben; Turkye evenmin; vooral omdat de uitslag voor hetzelve op zijn minst twijfelachtig zou wezen. De overige Mogendheden hebben alle slechts belang bij het behoud van den vrede.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, 17 October.

Het antwoord van Prins Gortschakoff op de oorlogsverklaring is hier aangekomen.

— Omer-Pacha zou reeds aanstalten maken om den Donau over te trekken nabij Ibraila en Widdin. Deze plaatsen zijn door Turksche troepen bezet en naar de tegenoverliggende eilanden zijn bruggen gebouwd.

— Uit Triëst wordt gemeld, dat de nieuwe Grieksche patriarch alhier de Hoogeerwaarde Anthemos, zich met groote staatsie naar het grootheerlijk paleis heeft begeven om in handen des Sultans den eed af te leggen. De Sultan heeft hem zeer minzaam ontvangen, en hem verzekerd dat zijn gouvernement de aan de Christenen verleende vrijheden steeds zal handhaven; van zijnen kant vertrouwde hij dat de nieuw verkozene zich zou beijveren om aan de edelmoedige inzigten van zijnen souverein te beantwoorden. Anthemos heeft zich vervolgens, altijd te paard, naar den Groot-Vesier begeven en van hem de acte van aanstelling ontvangen.

Men verzekert dat hij in den open brief aan zijne geloofsgenooten, waarmede hij zijne betrekking aanvaard heeft, zich nadrukkelijk verklaart tegen de regten welke de Keizer van Rusland zegt in het belang en uit naam der Grieken te eischen.

— Volgens berigt per telegraaf te Parijs aangekomen, waren de vereenigde Fransche en Engelsche Vloten wel de Dardanellen doorgevaren, doch zouden zij niet naar Konstantinopel zeilen, maar te Gallipoli of in de haven van het eiland Marmora overwinteren.

— De Regering heeft Schamyl en de overige hoofden van den Circassischen opstand officieel erkend en hun de aan hunnen rang gepaste titels, geschenken, wapenen en ammunitie toegezonden.

AFRIKA.

Uit St. George d'Elmina wordt van 8 September gemeld: De bevolkingen van Hollandsch en Engelsch Saccondée, hebben dezer dagen bij het maken van costuum, in dronkenschap verschil gekregen, en heeft dit aanleiding tot een hevig gevecht gegeven, waarbij de Chamasche bevolking de Hollandsch Saccondéesche ter hulp is gekomen en Engelsch Saccondée verwoest en verbrand zijn. Wederzijds zijn eenigen gesneuveld en velen gewond. De geheele Engelsche bevolking was gevlugt, doch is grootendeels na een paar dagen weêr teruggekeerd. Thans is men weder kalm; want de negerhoofden van Saccondée en Chama zijn op dit oogenblik in arrest op het hoofdkasteel alhier, terwijl ook de Engelsche Chefs naar Cape-Coast zijn overgevoerd.

Deze zaak kan nog al tot veel moeijelijkheden aanleiding geven, daar de Engelschen natuurlijk schadevergoeding zullen verlangen en de negerbevolking van genoemde plaatsen niet rijk is. (*N. R. C.*)

— Berigten uit Siera Leone op de Westkust van Afrika melden, dat er op nieuw vijandelijkheden waren uitgebroken tusschen den Koning Akatoi en een zekeren Kosoko, die zich van het bestuur wilde meester maken. Door hulp van de voor Lagos gestationneerde Engelsche zeemagt, had de Koning de overwinning behaald.

PROGRAMMA VOOR HET JAAR 1853.

Bestuurders van het Haagsche Genootschap tot verdediging van de Christelijke Godsdienst hebben in hunne najaarsvergadering uitspraak gedaan over een bij hen ingekomen antwoord op de prijsvraag, omtrent een historisch onderzoek naar den aard en den oorsprong van het Presbyteriale stelsel in de Hervormde kerk. Het antwoord was in de Hoogduitsche taal geschreven en van de zinspreuk: »Operae pretium est videre" cet. voorzien. Ofschoon dit de opgegevene prijsvraag niet regtstreeks beantwoordt, is dit toch den eerepenning waardig geacht, als bevattende eene belangrijke geschiedenis van het Presbyteriale stelsel in de Protestantsche kerk, zoo als die nog nergens voorkomt, en bovendien kunnende leiden, om dat stelsel in Nederland opzettelijk na te gaan. Uit het naambriefje bleek, dat schrijver was G. V. Lechler, Doct. Phil. enz. te Waiblingen in Wurtemberg.

De volgende prijsstoffen worden op nieuw, ter beantwoording vóór 1 September 1854, opgegeven:

I. »Tafereelen uit de Nederlandsche kerkgeschiedenis, in levensschetsen der personen, wier werkzaamheid, sedert de zestiende eeuw, op de Christelijke kerk en het Christelijke leven, hetzij in, hetzij buiten ons Vaderland, van den meesten invloed geweest is."

Het genootschap verlangt deze tafereelen in die orde en in zulk een getal, als voldoende is, om de verschillende rigtingen en toestanden van het Christendom in Nederland te kenmerken; en voorts dat deze tafereelen zich door degelijkheid van onderzoek, door aesthetischen vorm en ook door beknoptheid aanbevelen.

II. »Een godsdienstig leesboek waarin eene redelijke en gemoedelijke denkwijze aangaande den inhoud van het Evangelie, tegenover eene dogmatisch-mystische rigting, naar de behoefte des tijds, helder in het licht wordt gesteld en ernstig aangeprezen."

Vóór 15 December 1854 wacht het genootschap antwoorden op deze, insgelijks bij vernieuwing opgegevene, prijsstof:

»Een oordeelkundig, maar beknopt overzigt der geschiedenis van het R.-Catholicisme in Nederland, sedert den tijd dat de Hervormde kerk daar gevestigd is geweest."

Ook wenscht het genootschap vóór 1 September 1855 antwoorden te bekomen, op de volgende, almede reeds vroeger voorgestelde, prijsvragen.

I. »Eene verhandeling over den aard, de geschiedenis en de waarde der bijbelsche cosmogonie, waarin deze ontwikkeld, in hare verschillende opvattingen onder de Christenen nagespoord en met de resultaten der nieuwere wijsbegeerte in vergelijking gebragt wordt."

II. »Hoedanige oorsprong moet, op grond zoo van vroegere onderzoekingen als van hetgeen in den laatsten tijd aan het licht is gebragt, toegekend worden aan de verschillende verzamelingen en recentien der brieven van Ignatius? En welke waarde hebben zij voor de juiste beoordeeling van den inhoud en de vroegste lotgevallen van de leer des Christendoms?"

Het genootschap heeft besloten vier nieuwe prijsvragen op te geven, en wel ter beantwoording vóór 15 December 1854 de twee volgende:

I. »Eene geschiedenis van het Presbyteriaal-synodaal stelsel in het Hervormd Kerkgenootschap van Nederland, met aanduiding van zijnen oorsprong, van zijne ontwikkeling en van den gang, dien het tot op onze dagen, ook met verbreiding van zijnen invloed buiten dat kerkgenootschap, genomen heeft."

II. »Daar het stelsel der Independenten, sedert de zeventiende eeuw in Engeland gevestigd, op een beginsel rust, hetwelk zich, van de vroegste tijden af, met meer of minder kracht, in de Christelijke kerk geopenbaard heeft en nog in het Separatisme en de vrije gemeenten blijft werken, zoo vraagt men, ter juiste waardering van dit verschijnsel in onze dagen:

»Eene geschiedenis van het kerkelijk Independentisme of onafhankelijkheidsstelsel, waarin zijn ontstaan, zijne werking en zijne onderscheidene vormen, zoowel vóór als na de Kerkhervorming, worden ontvouwd en beoordeeld."

Vóór 1 September 1855 worden antwoorden ingewacht op deze twee andere:

I. »Welken invloed heeft het miskennen van het zedelijk karakter der Christelijke openbaring tot heden toe gehad op de voorstelling, toepassing en verdediging van haren inhoud, en welke verbetering kan daarin op dogmatisch, practisch en apologetisch gebied thans worden aangebragt?"

II. »Hoedanig was de voorstelling van Arius en zijne onderscheidene volgers aangaande den persoon van Christus? Welke vormen heeft het Arianisme in de dogmatiek van lateren tijd aangenomen? Hoe behoort eene onpartijdige exegetisch-dogmatisch kritiek over dit gevoelen te oordeelen?"

Voor eenen onbepaalden tijd blijft uitgeschreven de vraag over »eene Apologetische Bibliotheek" en die »over de rigting van de apologetiek des Christendoms." Het genootschap verlangt namelijk:

I. »Eene Apologetische Bibliotheek, dat is: eene volledige en wetenschappelijk geordende opgave en beknopte letterkundige geschiedenis der grootere en kleinere apologetische schriften, van de vroegste tijden des Christendoms tot op onze dagen.

II. »Eene vergelijking van de rigting, welke de apologetiek des Christendoms in latere dagen genomen heeft, met die van vroegere eeuwen, waarbij hare oorzaken en gevolgen worden in het licht gesteld."

Op de voldoende beantwoording van al de bovenstaande prijsvragen wordt de verhoogde eerepenning van vier honderd gulden uitgeloofd, met vrijlating aan de schrijvers, om de waarde geheel of gedeeltelijk in geld te ontvangen.

Twee Hoogduitsche verhandelingen zijn er op de tegen 1 September dezes jaars uitgeschrevene prijsvragen over de »inwendige zending" enz. ingekomen, met de zinspreuk: *"Εν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα*, en *Εἴ τις σχίζοντι ἀκολουθεῖ* enz.

Vóór 15 December dezes jaars worden nog antwoorden ingewacht op de vragen over »het Paulinisch leerbegrip aangaande de regtvaardiging des zondaars voor God;" over »eene historisch-wijsgeerige beschouwing van het hedendaagsche communisme;" over »Gods bijzondere openbaringen" en over »de nederdaling ter helle." Intusschen zijn er op de eerste dezer vier vragen reeds twee antwoorden ingekomen; een Latijnsch met de zinspreuk: *παντὶ τῷ πιστεύοντι*, en een Hoogduitsch met de zinspreuk: *Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ;* en heeft men ook op de tweede dier vragen reeds een Hoogduitsch antwoord ontvangen met de zinspreuk: *Ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες.*

Vóór 1 September 1854 moeten ook nog antwoorden inkomen op de vragen over »het Evangelie der Hebreërs" enz. en over »het verschijnen van Gods Zoon onder het Oude Testament."

De schrijvers moeten de verhandelingen op de gewone voorwaarden, vrachtvrij inzenden aan den Medebestuurder en Secretaris des Genootschaps, W. A. van Hengel, Theol. Doct. en Em. Prof. alhier.

STADS BERIGTEN.

De BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat ter keuring van het Vee en Vleesch binnen deze gemeente zijn benoemd:

tot 1sten *Keurmeester* WILLEM FREDRIK STEYGERWALD, Rijks-Veearts van de 1ste klasse;

tot *Keurmeesters:* GERARDUS PETRUS VAN DER HART en PAULUS VERRA, die met den 1sten November a. s. de hun opgedragen betrekkingen zullen aanvaarden.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 27 October 1853. De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris VAN PUTTKAMMER.

Burgerlijke Stand.

Van den 20 tot en met den 26 October 1853.

BEVALLEN: M. Kruit, geb. de Bruin, D. — C. Kruit, geb. Hollebeek, Z. — J. M. Oudshoorn, geb. Hoenbolt, D. — M. C. van Dieren, geb. van der Linden, D. — J. M. Blansjaar, wede van J. Fakkel, tweel. Z. en D. — J. Posthumus, geb. Hovenier, Z. — C. van der Reyden, geb. Leleber, Z. levenl. — A. B. Nouien, geb. van Dusseldorp, Z. levenl. — J. M. Chaudron, geb. van Hoogtonk, D. — L. Oortwijn, geb. Rem, D. — J. M. 't Hooft, geb. van Swieten, Z. — J. van Welzen, geb. Sel, D. — R. Wijtenburg, geb. Keizer, D. — M. F. Kok, D. — C. G. M. van Romburgh, geb. van Trotsenburg, D. — G. Charité, geb. Oudshoorn, Z. — M. van Ulden, geb. Wallaard, D. — S. E. van der Heyden, geb. Lambinon, D. — M. C. Smazen, geb. Hofkes, Z. — H. C. Stokhuyzen, geb. van Putten, D. — P. Vreugdenburg, geb. Marbus, D. — J. Loeber, geb. Baveltar, Z. — A. Korenhoff, geb. van Duyvenbode, D. — L. C. Heijmans, geb. Zitman, D. — A. Bink, geb. Elkerhout, Z. — W. de Graaf, geb. Houvast, Z. — M. Oostveen, D. — H. C. van den Burg, geb. van Doorn, D. — A. van Kleef, geb. van Duuren, D. — J. van Andel, geb. Dingemans, Z. — C. J. van Erkel, geb. Mulder, D. — M. van der Steen, geb. Akkers, D. — M. W. Straathof, geb. Veldhuyzen, Z.

GEHUWD: F. W. Langguth, Jm. en J. J. van Oudshoorn, Jd. — J. W. Bley, Jm. en A. C. van den Bosch, Wede. — J. H. Blijleeven, Jm. en J. P. van der Westen, Jd.

OVERLEDEN: C. Mieremet, D., 4 w. — Ma. de Bok, 32 j. — P. van Erkel, 23 j. — P. H. Mijning, geb. Stikkelman, 45 j. — M. van Nieuwenhoven, D., 11 w. — S. Ribot, D., 3 j. — D. J. Dekker, Z. 14 m. — Elisab. Denzel, 66 j. — Joha Geysing 55 j. — F. Kramers, D., 3 m. — M. Dubbeldeman, 41 j. — B. Jansen, 34 j. — A. M. Bonte, geb. Poit, 33 j. — C. Schouten, geb. Smit, 57 j. — M. Cordiet, geb. van der Velden, 65 j. — J. C. Nieuwenburg, D., 7 m. — J. Schreuder, 86 j. — N. Blansjaar, Z., 3 d. — T. M. Honsbeek, D., 19 m. — M. F. van der Boog, Z., 2 j. en 5 m.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen ter kennis der belanghebbenden, dat, ingevolge art. 11 van het Koninklijk besluit van 9 November 1851 (*Staatsblad* No. 142) op den 23sten November aanstaande, 's middags te *twaalf* ure, op het Raadhuis eene Vergadering van Kiesgeregtigden zal worden gehouden, om de plaatsen aan te vullen van de HH. B. F. Krantz, J. J. van Wensen en Mr. P. du Rieu Jr., die met het einde dezes jaars als Leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken moeten aftreden, doch, ingevolge art. 7 van bovengemeld besluit op nieuw benoembaar zijn; — dat de lijst der Kiesgeregtigden, waartegen bezwaren gedurende de eerstkomende *acht dagen* bij het Gemeentebestuur kunnen worden ingeleverd, ter inzage ligt op de Secretarie dezer Gemeente, — en dat de inlevering der Stembriefjes op bovengemelden dag geschiedt van *twaalf* tot *twee* ure, waarna de bus geledigd wordt en de Stemopneming plaats heeft.

En zal deze worden afgekondigd, door aanplakking en aankondiging in de *Leydsche Courant.*

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.
LEYDEN, 18 October 1853. De Secretaris VAN PUTTKAMMER.

221ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

7de Trekking No. 9209 een prijs van *f* 50,000. Nos. 1355 en 4811 ieder een prijs van *f* 1,000.

8ste » No. 5969 een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIËN.

Heden beviel door 's Heeren goedheid voorspoedig van een welgeschapen ZOON, JUDINA DINGEMANS, hartelijk geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, 24 October 1853. W. B. VAN ANDEL.

De Ondergeteekende acht het zijn pligt te zijn, door deze te berigten, dat D. VAN DE COUSYNE, die hem sedert ruim 5 jaren trouw en eerlijk heeft gediend, in den nacht van den 26sten dezer aan de heerschende ziekte is overleden, tot zijne innige smart, en tot diepe droefheid van de Weduwe, die hij met een Kind in zorgelijke omstandigheden heeft nagelaten.

LEYDEN, 28 October 1853. C. VAN BREDERODE.

Algemeene Kennisgeving.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden onzer waarde Moeder en Behuwd-Moeder Mejufvrouw de Wede P. OOSTERBAAN, Geb. LIPPERT, betuigen wij bij deze, onzen opregten dank.

J. G. OOSTERBAAN,
LEYDEN, 27 October 1853. J. F. FRENAY.

OPENBARE VERKOOPING

van eenen netten en zindelijken **INBOEDEL**, op Maandag den 31sten October 1853, des voormiddags ten 10 ure, te *Warmond*, ten Sterfhuize van wijlen den Heer K. KONING, in leven *Notaris* aldaar, bestaande in een Mahonyhouten Secretaire, dito ronde Tafel, dito Buffetkast, 12 dito Stoelen en 2 Fauteuils, Schuiftafels met Mahonyhouten randen, Eikenhouten Buffetkast, Waschtafels, Tafels, Stoelen, Ladetafels, Kasten, waaronder een antiek bewerkte Notenboomhouten Kast, Ledekanten, een Pendule, Spiegels en Schilderijen, Haarden, Kagchels, Vloerkleeden, Bedden met Toebehooren, Paardenharen Matrassen, Wollen- en Katoenen Dekens, Bed- en Tafellinnen, een blaauw Porselein Tafelservies, Glas-, Koper-, Verlakt-, Tin-, IJzer- en Aardewerk, benevens eenig gemaakt Goud- en Zilverwerk, als: 1 Gouden Horologie met Ketting, Sleutel en Cachetten, 1 Zilveren Soeplepel, dito Eetlepels en Vorken, 2 doosjes met Zilveren Lepeltjes, 2 Suikerstrooijers, 1 Peperbos, 1 Mergboor, 1 Tabaks- en Snuifdoos en al hetgeen verder te Koop zal worden aangeboden.

Alles te bezigtigen op Zaturdag den 29sten October vóór de Verkooping, van des Voormiddags 10 tot des namiddags 4 ure; terwijl nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van den te *Lisse* residerenden Notaris S. M. HUMMEL.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 26 October.

		Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	60	60 1/8	60
Dito Certificaten	» 3 »	72	72 1/8	72
Dito dito	» 4 »	96 5/8	96 5/8	96 5/8
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	89 7/8	90	90
Handelmaatschappij	» 4½ »	122	—	—
O. I. Leening	» 4 »	90 5/8	90 3/4	—
Dito Holl. Spoorweg	»	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	100	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	66	—	—
Dito dito	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	102 1/4	102 5/8	102 1/4
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	101 1/4	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	92 1/8	29 7/8	—
Dito 1840	» 4 »	87	—	[illegible]
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	86 1/2	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	85 1/2	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 »	155 1/2	157	155 1/2
Dito Obligatiën	» 4 »	81	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	21 1/4	21 3/16	21 1/4
Dito Obligatiën	» 3 »	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	39 7/8	40	39 15/16
Bewijzen Coupons		4 5/16	5 1/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	74 3/4	75	—
Dito Nieuwe	» 5 »	86 7/8	87	87
Dito 1847	» 2½ »	38 1/8	38 5/16	—
BELGIE, Banc.	2½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	49 1/4	49 3/4	49 1/2
BRAZILIE, 1824 100 £	5 »	93 3/4	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	35 5/8	36 5/16	35 5/8
Dito dito	» 4 »	—	—	—
VENEZUELA,	» 3½ »	—	—	—
MEXICO,	» 3 »	22 7/8	23 1/8	—
AMERIKA, Bankactiën		4	—	—

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto 2.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.80 à 9.90

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

BIJBLAD N°. 32.

KORT VERSLAG

DER

ZITTINGEN VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN.

(*Behoorende bij de Leydsche Courant van 28 October 1853, N°. 129.*)

Zitting van 26 October.

Afwezig de HH. Bucaille, Cock, Adriaans, van Kaathoven, van Oosteren en van der Hoeven.

De Notulen der vorige vergadering zijn gelezen en goedgekeurd.

Door den Burgemeester voorgesteld zijnde, om uithoofde de noodzakelijkheid der spoedige benoeming van een' tweeden Docent in de Wiskunde aan het Gymnasium, deze benoeming in de vergadering van morgen aan de orde van den dag te stellen, wordt door de vergadering, naar aanleiding van art. 29 van het Reglement van Orde, hiertegen bezwaar gemaakt, waarop door den Voorzitter de benoeming wordt bepaald op heden over acht dagen.

Is daarna door den Burgemeester medegedeeld:

Eene dispositie van Gedeputeerde Staten dezer Provintie, van den 15 dezer maand N°. 19, daarbij goedkeurende het raadsbesluit van den 29 der vorige maand tot af- en overschrijving op de begrooting voor 1853.

Aangenomen voor kennisgeving.

Hierna zijn overgelegd:

1°. Een adres van Armverzorgers der Israëlitische Gemeente, bezwaren inhoudende tegen de geringe subsidie die hun bij de concept-begrooting voor 1854 wordt voorgedragen.

2°. Een rapport van de Commissie voor de huishoudelijke verordeningen, strekkende om eene verbetering in de geneeskundige dienst daar te stellen.

Beide stukken ter inzage in de Leeskamer.

Aan de orde der beraadslaging is: *de Gemeentebegrooting van inkomsten en uitgaven voor de dienst van 1854.*

Overeenkomstig het voorstel van den Burgemeester wordt besloten met de **Uitgaven** een aanvang te maken.

HOOFDSTUK I.

Huishoudelijk Bestuur.

De N°s. 36—42 geven geene aanleiding tot opmerkingen en worden achtervolgens zonder rondvraag aangenomen.

Alsnu wordt door het lid Leembruggen voorgesteld of het niet raadzaam zou zijn om elk artikel afzonderlijk in omvraag te brengen, beter dan zulks in eens bij acclamatie aan te nemen.

Waarop met tien tegen acht stemmen wordt besloten om voor elk art. eene rondvraag te doen plaats hebben.

Tegen de HH. van der Boon Mesch, Gevers, de Moen, Lisman, Lezwijn, Krantz, IJsselsteyn en de Voorzitter.

Vervolgens worden de verdere artt. tot dit hoofdstuk behoorende (van n°. 43—61) met algemeene stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK II.

Kosten voor werken en inrigtingen tot openbare dienst bestemd.

De N°s. 62—66 worden mede met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de behandeling van n°. 67, *onderhoud van havens, vaarten enz.* wordt door den Voorzitter medegedeeld dat Burgemeester en Wethouders in overleg met de Commissie van Fabricage, in de aanmerking der Commissie van Finantie op dit art. berusten, waarna hetzelve met algemeene stemmen tot *f* 6400 wordt vastgesteld.

N°. 68 wordt met algemeene stemmen aangenomen.

N°. 69. *Kosten van inrigting van eenige locaalen op het Raadhuis voor de Arrondissements Regtbank enz.* Hieromtrent wordt met algemeene stemmen besloten, aangezien volgens bekomen inlichtingen, dit locaal nog niet door de Commissie van liquidatie voor de Wees- en Momboir kamers, bij wien het thans in gebruik is, kan worden gemist, deze post van de begrooting weg te laten.

Op de interpellatie van het lid van der Boon Mesch, wordt door den Burgemeester medegedeeld dat de staat voorgeschreven bij art. 229 der Gemeentewet, bevattende de eigendommen welke de Gemeente naar het burgerlijk regt bezit, ter Leeskamer gereed ligt.

Vervolgens overgaande tot

HOOFDSTUK III.

Kosten voor eigendommen welke de gemeente naar het burgerlijk regt bezit met de deswege verschuldigde lasten.

De artt. 70—75 tot dit Hoofdstuk behoorende, werden achtervolgens met algemeene stemmen aangenomen.

HOOFDSTUK IV.

Kosten van invordering der plaatselijke belastingen, of middelen en teruggaven deswegens.

N°. 76. *Kosten van toezigt en invordering der plaatselijke belastingen.*

Bij de behandeling daarvan wordt door den Burgemeester tevens in beraadslaging gebragt, de voordragt van Burgemeester en Wethouders, om aan 14 Commiesen ieder *f* 50 verhooging hunner jaarlijksche bezoldiging toe te kennen, ter vergoeding van het door hen geleden verlies in hunne emolumenten, bij de afschaffing der belasting op de varkens en schapen.

Hieromtrent door de Commissie van Finantie bij haar rapport voorgesteld zijnde, om in afwachting, tot de belastingen in overeenstemming met de Gemeentewet zullen zijn geregeld, geene verhooging van jaarwedden toe te kennen, en Burgemeester en Wethouders uit te noodigen hunne voordragt terug te nemen; is dit voorstel in rondvraag gebragt en met 13 tegen 6 stemmen verworpen.

Voor de Heeren: Luzac, de Moen, Lisman, Krantz, Olivier en Leembruggen.

Daarna het nummer der begrooting in rondvraag gebragt zijnde wordt dit met 14 tegen 5 stemmen, die van de HH. de Moen, Lisman, Krantz, le Poole en Leembruggen aangenomen.

De leden Gevers en le Poole verlaten de Vergadering.

Na eene interpellatie van het lid Leembruggen, omtrent het rapport betrekkelijk de invoering van den thermometer alcoholmetrique, waarop door de Wethouder Stoffels een spoedig berigt wordt toegezegd, hetgeen echter in verband staat met eene noodige wijziging der reglementen op de plaatselijke belastingen, zoodat vooreerst aan de invoering van dit werktuig niet kan worden gedacht; worden nog met algemeene stemmen aangenomen de overige tot dit Hoofdstuk behoorende artikelen (n°. 77, 78 en 79).

Het uur te ver verstreken zijnde wordt de verdere behandeling uitgesteld tot heden avond ten 7 ure.

Avondzitting van denzelfden dag.

De aanteekeningen der ochtend-zitting gelezen en goedgekeurd zijnde, wordt met de verdere behandeling der begrooting voortgegaan, beginnende met

HOOFDSTUK V.

Kosten der openbare veiligheid en van de brandweer.

De N°s. 80—82 worden achtereenvolgens met algemeene stemmen aangenomen.

Alvorens tot de behandeling van het daarop volgende art. over te gaan wordt door het lid de Moen voorgesteld, dat daar, waar het rapport der Commissie van Finantie afwijkt van de door Burgemeester en Wethouders voorgedragen begrooting, het rapport der genoemde Commissie alsdan worde voorgelezen.

Dit voorstel in stemming gebragt zijnde, wordt met 18 tegen 3 stemmen, die van de leden Luzac, Ysselsteyn en Gevers, aangenomen.

Het lid van der Hoeven verschijnt ter vergadering.

Bij de beraadslagingen over art. 83 *Onkosten voor nacht- en stillewachten*, wordt met wijziging van hetgeen daarop door de Commissie van Finantie is voorgedragen, door het lid Bucaille voorgesteld om de jaarwedden van den eersten en tweeden Overman der nachtwacht te bepalen op *f* 450 en *f* 400; welk voorstel echter later uithoofde van een nader voorstel van het lid Taets van Amerongen om deze jaarwedden op *f* 500 en *f* 400 te bepalen, is ingetrokken; terwijl nog door het lid le Poole is voorgesteld om deze te regelen op *f* 425 en *f* 375.

Daarop het voorstel van het lid Taets van Amerongen in stemming gebragt zijnde, is dit met 17 tegen 4 stemmen, die van de leden Lisman, de Moen, Krantz en den Voorzitter aangenomen, waardoor het voorstel van het lid le Poole is vervallen.

Naar aanleiding van dit besluit wordt door de vergadering goedgevonden om tevens in overweging te nemen het rapport des Burgemeesters op het adres der gezamenlijke klap- en brandwakers tot verhooging hunner loonen, waarna de Raad zich met het bedoelde rapport heeft vereenigd, en dienovereenkomstig besloten deze loonen met 10 cents per nacht voor genoemde wakers te verhoogen, waardoor dit n°. eene vermeerdering ondergaat van *f* 1550.

Dit art. alsnu tot een bedrag van *f* 9450, in rondvraag gebragt zijnde wordt hetzelze met algemeene stemmen aangenomen.

Onveranderd worden vervolgens aangenomen de artt. 84 tot 87.

Terwijl bij de behandeling art. 88 *Kosten der Schutterij* door den Burgemeester tevens in beraadslaging wordt gebragt, de daartoe betrekkelijke begrooting der Schutterij voor 1854, welke daarna voorloopig wordt goedgekeurd, en vastgesteld in ontvang en uitgaaf tot *f* 6026.50, mitsdien sluitende quite.

Waarna ook art. 88 met algemeene stemmen is vastgesteld, gelijk ook de overige n°. 89, 90 en 91 tot dit Hoofdstuk behoorende.

HOOFDSTUK VI.

Kosten der plaatselijke Gezondheidspolitie.

De N°s. 92 en 93 tot dit Hoofdstuk behoorende, aangenomen zijnde, wordt bij de behandeling van het volgende

HOOFDSTUK VII.

Kosten voor het onderwijs en de bevordering van kunsten en wetenschappen.

Nadat ook N°. 94 was goedgekeurd, op N°. 95 *Belooning van onderwijzers, ondermeesters enz.*, het door de Commissie van Finantie bij haar rapport gedaan voorstel in stemming gebragt, en te gelijk met de goedkeuring der tot dit N°. betrekkelijke begrooting der Plaatselijke Schoolcommissie, besloten dit art. vast te stellen op *f* 8000.

Vervolgens worden ook de n°s 96 en 97 tot de voorgedragen cijfers vastgesteld.

N°. 98. *Toelage aan de Onderwijzers-kweekschool der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.*

Nadat de hiertoe betrekkelijke begrooting van Commissarissen dier school voor 1854 was goedgekeurd, is het art. met algemeene stemmen aangenomen; zoo ook het andere tot dit Hoofdstuk behoorende art. 99.

HOOFDSTUK VIII.

Kosten voor het Armwezen, mitsgaders subsidien en bijdragen aan onderscheidene daarmede in verband staande instellingen.

Op n°. 100. *Belooning van Doctoren, Heelmeesters, Vroedmeesters, Vroedvrouwen enz.* wordt door het lid van der Boon Mesch voorgesteld, dit n°. naar aanleiding van het voorstel heden morgen door de Commissie voor de huishoudelijke verordeningen ingekomen, met *f* 1000 te verhoogen.

Aangezien evenwel eenige leden van oordeel waren dat bij eventuele aanneming van het voorstel van genoemde Commissie, de bovenste som uit eene andere post der begrooting zou kunnen worden gevonden, wordt door het lid van der Boon Mesch niet nader op het door hem in het midden gebragte voorstel aangedrongen.

Na de deliberatien hierover worden dit n°. alsmede de n°s 101 — 104 allen onveranderd aangenomen.

Alsnu aan n°. 105 *Subsidiën en alimentatiegelden aan Godshuizen* genaderd zijnde, werden door den Burgemeester in deliberatie gebragt, de tot dit art. behoorende begrootingen der verschillende gesubsidieerde Godshuizen voor den jare 1854; welke allen overeenkomstig de rapporten der Commissie van Finantie tot de uitgetrokken cijfers achtereenvolgens worden vastgesteld, en de subsidiën met algemeene stemmen bepaald als volgt:

Voor het Heilige Geest of Arme Wees- en Kinderhuis op *f* 17000 waarbij het lid Taets van Amerongen als regent dezer instelling zich van medestemming heeft onthouden.

Voor het Minnehuis op *f* 16500 (het lid van der Hoeven verlaat de Vergadering).

Voor het R. C. Wees- en Oudeliedenhuis op *f* 16000; hebbende het lid Ysselsteyn als regent aan de stemming hierover geen deel genomen.

Voor het Evangelisch Lutersch Wees- en Oudeliedenhuis op *f* 3245.

Eindelijk het geheele n°. tot een bedrag van *f* 52745, in rondvraag gebragt zijnde wordt hetzelve met algemeene stemmen vastgesteld; en uit hoofde de tijd te ver verstreken is om met de behandeling der verdere n^os^. voort te gaan, de Vergadering verdaagd tot morgen Donderdag den 27sten; 's namiddags ten 1 ure, waarna de Vergadering is uiteengegaan.

Zitting van 27 October.

Afwezig de HH. Cock, Adriaans, van Kaathoven en van der Hoeven.

De Notulen der avondzitting van gisteren worden gelezen en vastgesteld.

Is ingekomen een adres van eigenaren van den Schouwburg houdende het verzoek om eene toelage voor 1854 te mogen erlangen van *f* 1500.

Wordt gesteld in handen der Commissie van Finantie.

Alsnu worden de beraadslagingen voortgezet over de gemeente begrooting aanvangende met art. 106 *Subsidiën aan Armbesturen.*

Alvorens tot de behandeling van dit N°. over te gaan wordt door den Burgemeester in rondvraag gebragt, of voor dit jaar weder hetzelfde principe omtrent de korting van 10 pCt. op de Subsidiën der Armbesturen even als het vorige jaar zal worden gevolgd.

Welk voorstel in stemming gebragt zijnde, met 13 tegen 8 stemmen, die van de Heeren Ysselsteyn, Lezwyn, Siegenbeek, ten Sande, van Outeren, Le Poole, Luzac en Olivier wordt aangenomen, en alzoo bij vernieuwing het principe vastgesteld.

Daarna tot de beraadslagingen over de tot dit art. betrekkelijke begrootingen zullende overgaan, wordt op de door een der leden in het midde gebragte vraag of de leden der Armbesturen, die tevens lid van dezen Raad zijn, mogen mede stemmen, deze vraag ontkennend beantwoord.

Voor hebben gestemd de Heeren Krantz, Ysselsteyn, Gevers, Bake, de Breuk en Taets van Amerongen.

Daarna tot de begrootingen zelve overgaande, worden deze overeenkomstig het rapport van de Commissie van Finantie tot de uitgetrokken cijfers goedgekeurd, behalve die van Armverzorgers der Israëlitische Gemeente, aan wie overeenkomstig een op gisteren dienaangaande ingekomen verzoek de gevraagde verhooging, op grond dat deze gezindte geen bijzonder wees- of oudeliedenhuis heeft even als zulks bij andere gezindten gevonden wordt; met 13 tegen 8 stemmen, die van de leden Krantz, van der Boon Mesch, Lisman, Ysselsteyn, Taets van Amerongen, le Poole, van Outeren en de Moen, is toegestaan, ten gevolge waarvan alsnu de subsidiën voor 1854 zijn vastgesteld als volgt:

voor de Huiszitten- en Diaconie armen op	*f* 11168.00
voor Vrouwen Kraammoeders op . . . . . »	360.00
voor de R. C. armen op . . . . »	6400.00
voor de Oud-Catholijke armen op . . . »	148.00
en voor de Israëlitische armen op . . . . »	1110.00

waarna het geheele art. 106 tot een bedrag van *f* 19786, is vastgesteld. (Bij de behandeling der begrooting en de bepaling van Subsidie voor R. C. armen heeft de Heer Ysselsteyn als Regent zich buiten stemming gehouden.)

N°. 107. *Subsidiën aan Werkhuizen* met 16 tegen 1 stem die van den Heer Bucaille wordt onveranderd aangenomen; hebbende de leden Krantz, Stoffels, Leembruggen en de Moen als Bestuurders van die inrigting geen deel aan de stemming genomen.

N°. 108. *Kosten van verpleging van zieke armen*, wordt met algemeene stemmen zoodanig als dit door de Commissie van Finantie is voorgedragen tot een bedrag van *f* 3300 vastgesteld.

N°. 109. Toelage aan het Academisch Ziekenhuis is onveranderd aangenomen.

HOOFDSTUK IX.

Renten en aflossingen van geldleeningen, mitsgaders alle verdere opeischbare schulden der gemeente.

Nadat de N°s. 110—113 tot dit Hoofdstuk behoorende na deliberatie onveranderd zijn aangenomen, is de Vergadering uiteengegaan en de voortzetting der beraadslagingen bepaald op heden avond ten 7 ure.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.